

8. *Gogoliev A.K.* Using spreadsheets to automate tax calculations and reporting / A.K. Gogoliev // Accounting. — 1996. — № 5. — P. 32–33. [in Russian].

9. *Valuev B.I.* Some actual problems Standart 16 «Expenses» // EKONOMIKA: Realities time № 1 (2). — 2012. — P. 46–51. [in Russian].

Статтю подано до редакції 25.10.14 р.

УДК 657

Кузьмінська О.Е., к.е.н., професор кафедри обліку в кредитних і бюджетних установах та економічного аналізу ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА АНАЛІЗУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ ПІДПРИЄМСТВ

Kuzminska O.E., Ph.D. in Economics, professor of Department of accounting in the credit and fiscal institutions and economic analysis of the SHEE «KNEU named after Vadym Hetman»

INFORMATIONAL SOURCES OF ANALYSIS OF INVENTORIES OF ENTERPRISES

АНОТАЦІЯ. Розглянуто загальні теоретичні підходи щодо інформаційного забезпечення аналізу господарської діяльності підприємства, систематизовано види джерел інформації аналізу господарської діяльності підприємства, уточнено інформаційне забезпечення аналізу виробничих запасів підприємств.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: аналіз, виробничі запаси, підприємство, джерела інформації, фінансова звітність.

ANNOTATION. The general theoretical approaches to informational provision for the analysis of business of enterprises are considered, the types of sources of information of analysis of business of enterprises are systematized, the informational provision for the analysis of inventories of enterprises is specified.

KEYWORDS: analysis, inventory, enterprise, sources of information, financial reports.

Глобалізаційні та інтеграційні процеси у вітчизняній економіці обумовлюють необхідність регулярного обміну інформацією та створення єдиного інформаційного простору на основі вироблення науково — обґрунтованих пропозицій щодо вдосконалення функціонування спеціалізованих інформаційних систем. У пост-індустріальному суспільстві інформація здобуває ознак найважливішого ресурсу виробництва, від своєчасного отримання й використання якого залежить вибір ефективного управлінського рішення. У системі бухгалтерського обліку регулярно формується та актуалізується організаційно та методично структурована інформаційна база. Бухгалтерський облік формує інформаційні ресурси, скористатися якими допомагає аналіз господарської діяльності, у тому числі, аналіз виробничих запасів підприємства. Необхідність систематизації джерел інформації для аналізу виробничих запасів підприємства обумовлюється динамікою економічних перетворень, притаманних вітчизняній економіці, подальшою модернізацією системи бухгалтерського обліку в напрямку гармонізації з міжнародними стандартами фінансової звітності та вимогами щодо удосконалення інформаційного забезпечення учасників економічних відносин в умовах розвитку соціальної відповідальності бізнесу в Україні, що слугує вагомим аргументом на підтвердження актуальності досліджуваної теми.

Тематичний аналіз інформації фахових джерел показав, що питання інформаційного забезпечення аналізу діяльності підприємств, у тому числі, й виробничих запасів підприємств, висвітлено в численних наукових працях вітчизняних і зарубіжних економістів. Зокрема, окреслені питання досліджуються у роботах таких вітчизняних науковців, як К.Ф.Ковальчук, Є.В. Мних, В.Я.Попович, В.І.Самборський, Ю.С. Цал-Цалко, М.Г. Чумаченко. Джерела інформації для аналізу господарської діяльності підприємств розкриваються у роботах науковців країн пострадянського простору, зокрема, таких як: М.І. Баканов, Л.А. Богдановска, Л.І. Кравченко, В.В. Ковальов, В.І. Стражев, А.Д. Шеремет. Утім, опрацювання спеціальної літератури за темою дослідження дозволяє стверджувати, що питання сучасної класифікації інформаційних джерел аналізу виробничих запасів підприємств в умовах реформування вітчизняної облікової системи висвітлені не достатньо.

Мета даного дослідження полягає в уточненні класифікаційних ознак інформаційних джерел аналізу виробничих запасів

підприємств, що обумовлює необхідність вирішення таких завдань:

- опрацювати загальні теоретичні підходи щодо інформаційного забезпечення аналізу господарської діяльності підприємства;

- систематизувати види джерел інформації аналізу господарської діяльності підприємств;

- уточнити інформаційне забезпечення аналізу виробничих запасів підприємств.

Роль аналізу в інформаційних системах обумовлюється необхідністю спеціалізації та цільової орієнтації інформації на основі її попередньої обробки, класифікації, групування з використанням специфічних методів аналізу бази даних. Слід зазначити, що достовірність аналітичних висновків безпосередньо залежить від якості інформаційного забезпечення. Відтак, наочно простежується діалектичний взаємозв'язок між інформатизацією та аналізом — аналіз надає оцінку достовірності, надійності та своєчасності інформації, у той час, як розширення інформаційного забезпечення дозволяє поглибити аналітичні висновки. Розширення меж інформаційного забезпечення аналізу обумовлює необхідність докладного розгляду джерел інформації для його проведення.

Поняття інформатизації охоплює сукупність процесів, спрямованих на створення умов для задоволення інформаційних потреб суспільства [1, с. 503].

Ж. Ванг визначає інформатизацію як процес змін, який характеризується, з одного боку, використанням інформації та інформаційних технологій до такого ступеня, що вони здобувають ознак домінуючої сили в управлінні економічним, політичним, соціальним і культурним розвитком, а з іншого боку, зростанням швидкості, кількості та поширеності інформації [2, с. 5].

С.В. Івахненко підкреслює, що у сучасному світі інформація і знання здобувають ознак продуктивних сил, тобто ресурсів, які відрізняються від традиційних умов виробництва, з одного боку, своєю невичерпністю, а з іншого — складністю ідентифікації витрат, обумовлених створенням інформаційного продукту [3, с. 44].

В.В. Ковальов стверджує, що інформація — це відомості, які зменшують невизначеність у тій сфері, до якої вони відносяться [4, с. 326]. Автор визначає інформаційне забезпечення процесу прийняття управлінських рішень як сукупність інформаційних ресурсів та способів їх організації, необхідних для реалізації ана-

літичних та управлінських процедур стосовно певного суб'єкта [4, с. 323].

М.І. Кравченко писав, що аналіз посідає проміжне місце між збиранням інформації та прийняттям управлінського рішення. Тому ефективність аналізу господарської діяльності безпосередньо залежить від обсягу та якості інформації. Науковець підкреслив, що аналіз не тільки використовує інформацію, але і сам її продукує [5, с. 269–271].

Висвітлюючи значення інформації в процесі прийняття управлінських рішень, М.Г. Чумаченко писав, що саме інформаційна система надає необхідну для управління інформацію після обробки даних щодо стану і господарських процесів підприємства та його оточення [6, с. 46].

Отже, стійкою тенденцією сучасного економічного простору є інформатизація процесів управління, тобто, глобальний процес формування та використання інформаційних ресурсів.

Розширення меж інформаційного забезпечення аналізу обумовлює необхідність докладного розгляду джерел інформації для його проведення. М.І. Баканов класифікує джерела інформації на зовнішні і внутрішні. До зовнішніх науковець відносить оприлюднену фінансову звітність підприємств, до внутрішніх — установчі документи, первинні облікові документи, проектно-технічну документацію, юридичні документи, дані аналітичного бухгалтерського обліку, дані оперативного обліку, дані статистичного обліку, бухгалтерська звітність, статистична звітність, акти ревізій, аудиторських і податкових перевірок, планово-нормативна документація, бізнес-плани [7, с. 53].

І.М. Матієнко-Зубенко також поділяє джерела інформації, що забезпечують проведення аналізу, на зовнішні та внутрішні. До зовнішніх джерел автор відносить матеріали перевірок податкової служби, пояснювальні й довідкові записки, листування з контрагентами, матеріали цільових обстежень, перевірок, спеціальних вибірок, відомості, передані по радіо чи телебаченню, технічну документацію, бухгалтерську звітність. До внутрішніх джерел науковець відносить бухгалтерський облік і звітність, статистичний облік і звітність, оперативний облік і звітність, позаоблікові дані [8, с. 130–132].

В.В. Ковальов виокремлює чотири основних складових інформаційної бази аналізу з різним ступенем систематизації: дані системи бухгалтерського обліку (первинні документи, облікові ре-

гістри, управлінська звітність та фінансова звітність); дані системи податкового обліку; статистичні дані (внутрішня статистика — ціни на сировину, готову продукцію, тарифи, норми тощо, та загальноекономічна статистика — індекси цін, курси валют тощо); несистемні дані [4, с. 321].

Ю.С. Цал-Цалко, характеризуючи джерела інформації для проведення аналізу, виокремлює нормативно-довідкову інформацію, планові та облікові інформаційні ресурси [9, с. 85]. Науковець наголошує, що всі інформаційні джерела мають відповідати ознакам корисності даних.

Є.В. Мних, стверджуючи, що інформація про діяльність господарюючого суб'єкта є предметом праці в аналітичних дослідженнях, виокремив такі види інформаційних ресурсів: нормативно-довідкова інформація, планова інформація, облікова інформація, звітно-статистична інформація, дані спеціальних обстежень [10, с. 85].

П.Я. Попович, визначаючи інформаційне забезпечення аналізу господарської діяльності, як систему даних і способів їх обробки, що дають можливість виявити реальний результат діяльності керованого об'єкта, вплив на нього відповідних факторів, а також можливості здійснення необхідних керівних дій, класифікує інформацію, яка використовується при здійсненні аналізу на такі види: нормативна, планова, облікова і необлікова [11, с. 56].

Варто зазначити, що подібний підхід щодо класифікації джерел інформації для аналізу господарської діяльності досить поширений, зокрема, М.І. Кравченко до складу економічної інформації відніс планову, нормативну, облікову і звітну інформацію [5, с. 271]; В.І. Самборський до джерел інформації включив систему взаємоузгоджених планових і звітних показників, а також облікових і позаоблікових даних [12, с. 84]; А.Д. Шеремет розподілив інформацію залежно від функцій у процесі управління на такі складові: інформація з конструкторської та технологічної підготовки виробництва, нормативна інформація, планова інформація, інформація оперативного, бухгалтерського та статистичного обліку, звітність [13, с. 17].

Слід зауважити, що окремі науковці значно звужують коло інформаційних джерел аналізу господарської діяльності підприємства. Зокрема, В.О. Подольська та О.В. Яріш пишуть, що джерелом інформації для аналізу є звітність: бухгалтерська, статистична, оперативно-технічна, податкова [14, с. 31]. З авторами

можна погодитись лише за умови, що аналіз проводиться з певною метою, досягнення якої не потребує конкретних облікових даних, або позаоблікових відомостей загального характеру.

Протилежний підхід наведений у посібнику за редакцією К.Ф. Ковальчука. Авторами пропонується класифікація аналітичної інформації за такими ознаками [15, с. 95–96]:

- залежно від середовища — внутрішня, зовнішня;
- залежно від використання — первинна і вторинна (раніше отримана);
- залежно від джерела надходження — нормативна, планова, облікова та звітна, позаоблікова, довідникова, дослідницька;
- залежно від форми представлення — якісна (моделі, методики аналізу), кількісна (в аналітичних таблицях), графічна;
- залежно від етапу аналізу — вихідні дані, проміжна, підсумкова;
- залежно від рівня управління — макроекономічна інформація, мікрорівнева інформація, інформація про стан низових рівнів управління — робочих місць, виробничих ділянок, цехів, філій;
- залежно від вірогідності — точна, орієнтовна, неточна;
- залежно від статусу джерела надходження інформації — офіційна, неофіційна;
- залежно від корисності — необхідна, достатня, зайва;
- залежно від ступеня досяжності — відкрита, закрита;
- залежно від часу оцінки — минула, перспективна, поточна, оперативна;
- залежно від постійності — умовно-постійна, змінна.

Визнаючи докладність наведеної класифікації, слід відзначити її теоретичний характер. Дискусійним є твердження, що аналітик-практик буде відбирати зайву або неточну інформацію з певних баз даних.

Отже, проведене дослідження фахової літератури щодо інформаційного забезпечення аналізу господарської діяльності дозволяє згрупувати інформаційні джерела за такими видами:

- внутрішні джерела інформації (дані бухгалтерського, статистичного, оперативного обліку та звітності; планово-нормативні дані; позаоблікова інформація);
- зовнішні джерела інформації (інформація з оприлюдненої фінансової звітності; позаоблікова інформація).

Такий поділ дозволить обґрунтовано класифікувати джерела інформації для аналізу виробничих запасів підприємств (рис. 1).

Тобто, вбачається доцільним застосувати опрацьовані класифікаційні ознаки при групуванні інформаційних джерел аналізу виробничих запасів підприємств із виокремленням внутрішніх джерел інформації (облікова інформація; планово-нормативні дані; позаоблікова інформація) і зовнішніх джерел інформації (інформація з оприлюдненої фінансової звітності; позаоблікова інформація).

Інформаційні джерела аналізу виробничих запасів підприємств	
Внутрішні інформаційні джерела	Зовнішні інформаційні джерела
<p>Облікова інформація: фінансова звітність підприємства (Звіт про фінансовий стан (Баланс), Звіт про фінансові результати (про сукупний дохід), Звіт про рух грошових коштів, Звіт про власний капітал, примітки), дані аналітичного та синтетичного обліку (облікові регістри), дані управлінського обліку, первинні документи, форми статистичної звітності</p>	<p>Дані оприлюдненої фінансової звітності як самого підприємства, так і інших підприємств галузі</p>
<p>Планово-нормативні дані: операційні і фінансові бюджети, кошториси, бізнес-план, перспективні, поточні, оперативні, стратегічні плани, план-графіки виробництва та постачання, технологічні карти, проектні завдання; планові розрахунки, норми і нормативи затрат і запасу сировини, матеріалів, палива й енергії</p>	<p>Нормативно — довідкова інформація: законодавчо — нормативні акти, постанови уряду, методики аналізу, розроблені різними агенціями, Міністерством фінансів України, Міністерством економічного розвитку й торгівлі України, Міністерством доходів і зборів України, галузевими Міністерствами України</p>
<p>Позаоблікова інформація: юридичні договори господарсько-правового характеру, технічна і технологічна інформація, аудиторські висновки, матеріали ревізій, дані спеціальних обстежень, доповідні записки, листування</p>	<p>Позаоблікова інформація: дані статистичних збірників, рекомендацій галузевих нарад, звіти науково-дослідних і проектно-конструкторських інститутів про науково-дослідні роботи, аналітичні огляди, дані що публікуються різними аналітичними агенціями, прогнози експертів, фінансових аналітиків</p>

Рис. 1. Джерела інформації для аналізу виробничих запасів підприємства

Слід підкреслити визначальну роль облікових даних в аналізі господарської діяльності підприємства. Втім, інформація первинного й поточного бухгалтерського обліку, вся інформація управлінського й податкового обліку та статистичної й оперативної звітності не підлягає оприлюдненню, тобто, не доступна зовнішнім користувачам. Згідно Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» не є комерційною таємницею тільки фінансова звітність підприємства [16]. Але, згідно положень зазначеного Закону не всі підприємства повинні оприлюднювати фінансову звітність. Доступною широкому колу користувачів є фінансова звітність публічних акціонерних товариств, підприємств — емітентів цінних паперів, професійних учасників фондового ринку, банків, страховиків та інших фінансових установ, а також підприємств — суб'єктів електроенергетики.

Отже, до внутрішніх облікових джерел інформації, що використовуються при проведенні аналізу виробничих запасів підприємства, можна віднести фінансову звітність (стандартизовані форми і примітки до фінансових звітів), дані аналітичного та синтетичного обліку, дані управлінського обліку, оборотно-сальдову відомість та інші облікові реєстри, облікову політику підприємства, первинні документи, форми статистичної звітності: Звіт про виробництво промислової продукції, Звіт про основні показники діяльності підприємства, Звіт про фінансові результати і дебіторську і кредиторську заборгованість, Терміновий звіт про виробництво промислової продукції (робіт, послуг).

Джерелом внутрішньої планово-нормативної інформації щодо виробничих запасів підприємства можуть слугувати операційні і фінансові бюджети, кошториси, бізнес-план, перспективні, поточні, оперативні, стратегічні плани, плани-графіки виробництва та постачання, технологічні карти, проектні завдання; планові розрахунки, норми і нормативи затрат і запасу сировини, матеріалів, палива й енергії. Аналізуючи ступінь обґрунтованості норм виробничих витрат використовують технічну документацію (технологічні карти, креслення на вироби); стандарти і технічні умови на сировину та готову продукцію; технічні звіти; плани організаційно-технічних заходів з використання виробничих запасів на запланований період, дані про виконання плану заходів за звітній період. При оцінюванні дотримання затверджених норм витрат виробничих запасів використовують нормативні, планові і звітні

калькуляції собівартості окремих виробів чи відповідних калькуляційних одиниць.

До внутрішньої позаоблікової інформації можна віднести юридичні договори господарсько-правового характеру, технічну і технологічну інформацію, аудиторські висновки, матеріали ревізій, дані спеціальних обстежень, доповідні записки, листування тощо.

До зовнішньої позаоблікової інформації можна віднести дані статистичних збірників, рекомендації галузевих нарад, звіти науково-дослідних і проектно-конструкторських інститутів про науково-дослідні роботи, аналітичні огляди, дані що публікуються різними аналітичними агенціями, прогнози експертів, фінансових аналітиків.

Слід зазначити, що для проведення аналізу конкурентної позиції підприємства необхідним джерелом інформації слугує фінансова звітність аналогічних підприємств галузі. Тому перелік зовнішніх джерел інформації доцільно доповнити такою позицією: «Зовнішні облікові дані — фінансова звітність підприємств — конкурентів». Також до зовнішніх джерел інформації варто віднести нормативно-довідкову інформацію: законодавчо-нормативні акти, постанови уряду, методики аналізу, розроблені різними агенціями, Міністерством фінансів України, Міністерством економічного розвитку й торгівлі України, Міністерством доходів і зборів України, галузевими Міністерствами України.

Отже, джерела інформації для аналізу виробничих запасів підприємства доцільно розподіляти на два блоки — внутрішні і зовнішні. Внутрішні, в свою чергу, слід класифікувати на облікові інформаційні джерела, планово-нормативні та позаоблікові. Зовнішні джерела представлені інформацією оприлюдненої фінансової звітності, нормативно-довідковою інформацією та позаобліковими даними. Уточнена класифікація інформаційних джерел аналізу виробничих запасів може бути використана при запровадженні його автоматизованої версії на підприємстві.

Література

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. — К.: ВТФ «Перун», 2007. — 1736 с.
2. Wang G. Treading Different Pathes. Informatization in Asian Nations / G. Wang. — Norwood, NJ.: Albex, 1994. — 268 p.

3. *Івахненко С.В.* Інформаційні технології аудиту та внутрішньогосподарського контролю в контексті світової інтеграції: монографія / С.В. Івахненко. — Житомир: ПП «Рута», 2010. — 432 с.
4. *Ковалев В.В.* Финансовый учет и анализ; концептуальные основы / В.В. Ковалев. — М.: Финансы и статистика, 2004. — 720 с.
5. Теория анализа хозяйственной деятельности: Учебник / [В.В. Осмоловский, В.И. Стражев, Л.И. Кравченко и др.]; под общ. ред. В.В. Осмоловского. — Мн.: Выш. шк., 1989. — 351 с.
6. *Чумаченко Н.Г.* Экономический анализ в управлении производством / Н.Г. Чумаченко. — К.: КИНХ, 1969. — 101 с.
7. *Баканов М.И.* Теория экономического анализа: Учебник / Баканов М.И., Мельник М.В., Шеремет А.Д.; Под ред. М.И. Баканова. — М.: Финансы и статистика, 2005. — 536 с.
8. Економічний аналіз: Навч. посібник / [М.А. Болдох, В.З. Бурчевський, М.І. Горбаток та ін]; за заг. ред. академіка НАНУ, професора М.Г. Чумаченка. — К.: КНЕУ, 2001. — 540 с.
9. *Цал-Цалко Ю.С.* Финансовый анализ. Підручник / Ю.С. Цал-Цалко. — К.: Центр учбової літератури, 2008. — 566 с.
10. *Мних Є.В.* Економічний аналіз діяльності підприємства: Підручник / Є.В. Мних. — К.: Київ. нац. торг. ун-т, 2008. — 514 с.
11. *Попович П.Я.* Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання: Підручник / П.Я. Попович. — К.: Знання, 2008. — 630 с.
12. *Каракоз И.И., Самборский В.И.* Теория экономического анализа / И.И.Каракоз, В.И. Самборский. — К.: Выща шк., 1989. — 255 с.
13. Экономический анализ хозяйственной деятельности: Учебник / под ред. А.Д. Шеремета. — М.: Экономика, 1979. — 376 с.
14. *Подольська В.О., Яріш О.В.* Финансовый анализ: Навч.посібник / В.О. Подольська, О.В. Яріш. — К.: Центр навчальної літератури, 2007. — 488 с.
15. Аналіз господарської діяльності: теорія, методика, розбір конкретних ситуацій, ділова гра на прикладі металургійного підприємства: Навч.посібник / За ред. К.Ф.Ковальчука. — Дніпропетровськ: Пороги, 2010. — 398 с.
16. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV . — Відомості Верховної Ради (ВВР) — 1999. — № 40. — С. 365.

Reference

1. The Great Dictionary of the modern Ukrainian language / compiler and editor V.T. Busel. — K.: By WTF «Perun», 2007. — 1736 p. [in Ukrainian]
2. *Wang G.* Treading Different Pathes. Informatization in Asian Nations / G. Wang. — Norwood, NJ.: Albex, 1994. — 268 p.

3. *Ivahnukov S.V.* IT of audit and internal control in the context of global integration: monography / S.V.Ivahnukov. — Zhytomir: PE «Ruta», 2010. — 432 p. [in Ukrainian]

4. *Kovalev V.V.* Financial accounting and analysis; conceptual framework / V.V. Kovalev. — M.: Finance and statistics, 2004. — 720 p. [in Russian]

5. Theory of business analysis: Tutorial / [V.V. Osmolovskiy, V.I. Strazhev, L.I. Kravchenko and others]; under the general editing by V.V. Osmolovskiy. — Mn.: Higher School, 1989. — 351 p. [in Russian]

6. *Chumachenko N.G.* Economic analysis in the management of production / N.G.Chumachenko. — K.: KINH, 1969. — 101 p. [in Russian]

7. *Bakanov M.I.* Theory of Economic Analysis: A Textbook. / Bakanov M.I., Miller M.V., Sheremet A.D.; Ed. M.I.Bakanov. — M.: Finance and Statistics, 2005. — 536 p. [in Russian]

8. Economic Analysis: Training manual / [M.A. Bolyuh, V.Z. Burchevskiy, M.I.Horbatok and others]; under the general editorship by Academician of the National Academy of Sciences of Ukraine, Professor M.G. Chumachenko. — K.: Kyiv National Economic University, 2001. — 540 p. [in Ukrainian]

9. *Tsal-Tsalko Yu.S.* Financial analysis. Tutorial / Yu.S. Tsal-Tsalko. — K.: Center of educational literature, 2008. — 566 p. [in Ukrainian]

10. *Mnih Ye.V.* Economic analysis of activities of the company: Textbook / Ye.V. Mnih. — K.: Kyiv National Trade University, 2008. — 514 p. [in Ukrainian]

11. *Popovich P.Ya.* Economic Analysis of Business of Entities: Tutorial / P.Ya. Popovich. — K.: Knowledge, 2008. — 630 p. [in Ukrainian]

12. *Karakoz I.I., Samborskiy V.I.* Theory of Economic Analysis / I.I. Karakoz, V.I. Samborskiy. — K.: Higher School, 1989. — 255p. [in Russian]

13. Economic analysis of economic activity: Tutorial / ed. A.D. Sheremet. — M.: Economics, 1979. — 376 p. [in Russian]

14. *Podolska V.O., Yarish O.V.* Financial Analysis: Manual / V.O. Podolska, O.V. Yarish. — K.: Center for Educational Literature, 2007. — 488 p. [in Ukrainian]

15. Business analysis: theory, methodology, analysis of specific situations, a business game as an example steel plant: Manual / ed. K.F. Kovalchuk. — Dnepropetrovsk: Thresholds, 2010. — 398 p. [in Ukrainian]

16. Law of Ukraine «On Accounting and Financial Reporting in Ukraine» dated 16.07.1999 № 996–XIV // VVR. — 1999. — № 40. — P. 365. [in Ukrainian]

Статтю подано до редакції 21.10.14 p.